

1. God schept genoeg in mensen

Ds. W. van den Bergh was predikant hier in Rotterdam, zo rond de jaren 1880. Van den Bergh was een man met een warm hart voor mensen. Hij zag de nood van veel arme gezinnen. Vooral mensen die ongeneeslijk ziek waren konden lang niet altijd terecht in de bestaande ziekenhuizen. Ds. Van den Bergh legde zich daar niet bij neer. Hij ging in gesprek met de diakenen van de Gereformeerde Kerk waar hij aan verbonden was, en er ontstond een plan. Er moest een nieuw ziekenhuis komen. Onvermoeibaar bleef ds. Van den Bergh aan het project trekken. En het ziekenhuis, dat kwam er inderdaad. Er werd een gebouw gehuurd, dat heette de Villa Welbehagen.

De naam van het gebouw werd omgedoopt in Eudokia, het Griekse woord voor 'welbehagen'. Dat was een bewuste keus. Want die villa heette dan wel Villa Welbehagen, maar de oprichters van het ziekenhuis wilden met de naam Eudokia ook iets zeggen: ze wilden dat in het ziekenhuis iets van de liefde van God zichtbaar zou worden, Zijn welbehagen in mensen. Uitdrukkelijk werd daarbij verwezen naar het lied van de engelen uit Lucas 2: 'Eer zij aan God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in mensen een *eudokia*, een welbehagen.' Al die mensen met hun noden, met hun ziekten, met hun lijden, ze mochten het weten: 'God heeft je niet vergeten. Hij zorgt voor je, Hij houdt van je, Hij heeft in jou een welbehagen'.

Op 18 juli 1890 werd het Eudokia-ziekenhuis officieel geopend. Ds. Van den Bergh heeft dat helaas niet meer meegemaakt, hij overleed een paar maanden eerder. Een eeuw lang heeft het ziekenhuis bestaan, toen ging het samen met het Bergwegziekenhuis. Uit de fusie ontstond het IJsselland-ziekenhuis. De oude gebouwen werden allebei gesloopt, en op de plaats van het Eudokia-ziekenhuis kwamen een winkelcentrum en een flatgebouw. We kennen de plek nog steeds als het Eudokiaplein.

God heeft 'in mensen een welbehagen', dat is wat de engelen zingen. Maar wat is dat eigenlijk, een welbehagen? Het is nou niet echt een woord dat je elke dag gebruikt. Als je ergens een welbehagen in hebt, dan ben je daar heel blij mee. Je schept er genoeg in. Je hart wordt er vrolijk van. Als je eraan denkt, dan ga je glimlachen. 'Wat fijn,' denk je dan. 'Heerlijk!' Dat is een welbehagen. Dat je ergens van kunt genieten.

2. Hoe kan dat?

En zó is het dus met God – zeggen de engelen – als Hij denkt aan de mensen. Hij heeft in mensen een welbehagen, Hij kan dus van mensen genieten, Hij vindt blijdschap in mensen, Hij schept er genoeg in. Maar als je nou eens even op je laat inwerken wat er allemaal gebeurt in deze wereld, hoe mensen werkelijk zijn... Als je even denkt aan die gruwelijke oorlog in Oekraïne, wat mensen andere mensen kunnen aandoen... Maar ook: als je denkt aan alle conflicten om je heen en misschien in je eigen leven... Als je bedenkt hoe wij als mensen andere mensen uitbuiten... Als je denkt aan de beelden van de slavernij, die deze week in beeld kwamen, mensen met een ijzeren band om hun nek, met kettingen vastgebonden, en onze voorouders die dat kennelijk heel normaal vonden... Als je bedenkt hoe wij de schepping van

God systematisch kapot maken, hoe we de regenwouden kappen, hoe we kinderen uitbuiten in de mijnbouw in Afrika... Hoe kan God dan in vredesnaam een welbehagen hebben in mensen?! En nog veel dichterbij: we kennen toch allemaal ons eigen hart? Je weet toch wat je gedachten zijn, en hoe vaak zijn je gedachten niet slecht, gewoon slecht? Jaloers, en haatdragend, en racistisch, en seksistisch, en veroordelend, en egoïstisch, en noem het maar op...

Hoe kan God in mensen een welbehagen hebben? God die volmaakt is, God die woont in het licht, God die alléén maar zuiver is, volledig zuiver, 100 % rein... Dit kán niet, dit is *onbegrijpelijke liefde*.

En toch kan het wel. Het stáát er! Je kunt er niet omheen. En die liefde van God, dat welbehagen in mensen, *blijkt* ook uit wat er gebeurt in de Kerstnacht. Want zó lief heeft God de wereld, dat Hij in de Kerstnacht Zijn eniggeboren Zoon geeft, zodat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren hoeft te gaan, maar eeuwig leven mag hebben.

3. God ziet hoe je kunt worden

Hoe kan God houden van zondige mensen zoals wij? Dat kan alleen omdat Hij méér ziet. Hij kijkt vélder dan wij. Hij ziet ons niet alleen zoals wij *zijn*, maar ook zoals wij kunnen *worden*. Eén van onze schoondochters heeft als hobby om

naar rommelmarkten te gaan. Ze ziet dan dingen liggen, waarvan ik denk: 'Gooi maar weg!' Een smerige lampenkap, vies en gedeukt. Maar zij koopt 'm voor een habbekrats, neemt hem mee, maakt hem schoon, deukt hem uit, geeft hem een mooi verfje en iedereen die binnenkomt zegt: 'Zo zeg, wat heb jij een leuke lamp! Waar heb je die vandaan?'

God kijkt verder. Het geheim van Zijn welbehagen in mensen, daarover lezen we in Romeinen 5. Daar staat in vers 8: 'God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.' Je mag die tekst ook gerust vertalen naar het Kerstfeest: 'God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons geboren is als een Kind in Bethlehem en ook gestorven is toen wij nog zondaars waren.'

Toen wij nog waren als dat vieze, gedeukte, oude lampenkapje, toen had Hij al een welbehagen in ons. Want zó is God. Hij is je Schepper. Hij weet hoe je bedoeld bent. Hoe Hij Zélf jou bedoeld heeft. En Hij rust niet voordat Hij jou gemaakt heeft tot een nieuw mens. Hij heeft daar álles voor over: Zijn eigen Zoon. Hij geeft liever Zijn enige Zoon, dan dat wij als mensen naar de verdoemenis gaan. Dát is Zijn liefde. En Jezus, God de Zoon, zit hélemaal op één lijn met de Vader. Want zij zijn Eén. Zo zegt Jezus dat in Johannes 10: 30: 'Ik en de Vader zijn Eén.' Jezus, Zijn naam zegt het al: 'De HERE verlost', Hij is gekomen om ons te verlossen van zonde en schuld, Hij is gekomen om ons nieuw te maken, helemaal nieuw. Daarvoor had Hij Zelf alles over. Hij wist dat Hij in deze wereld zou stuiten op vijandschap, Hij wist dat Hij tijdens Zijn leven op aarde gehaat zou worden, dat uiteindelijk zelfs Zijn beste vrienden Hem in de steek zouden laten, Hij wist dat Hij aan een kruis zou worden gespijkerd. En tóch had Hij het ervoor over, omdat Hij die onbegrijpelijke liefde voor mensen heeft, die ook Zijn Vader heeft.

Augustinus, één van de belangrijkste kerkleiders uit de geschiedenis, leefde in de vierde en vijfde eeuw. Hij was bisschop in de stad Hippo, in wat nu Algarije is, in Noord-Afrika. In een Kerstpreek zegt hij het volgende over Jezus: 'De Maker van de mens werd mens, zodat Hij, Heerser van de sterren, de borst zou krijgen van Zijn moeder; zodat Hij, het Brood zelf, honger zou hebben; zodat Hij, de Fontein zelf, dorst zou hebben; zodat Hij, het Licht zelf, zou slapen; zodat Hij, de Weg zelf, vermoeid zou worden door de reis; zodat Hij, de Waarheid zelf, door valse getuigen beschuldigd zou worden; zodat Hij, de Rechter zelf van levenden en doden, door een sterfelijke rechter berecht zou

worden; zodat Hij, de Gerechtigheid zelf, door de onrechtvaardigen veroordeeld zou worden; zodat Hij, de Tucht zelf, geselsd zou worden met zwepen; zodat Hij, de Basis zelf, aan een kruis zou worden opgehangen; zodat Hij, de Moed zelf, zou worden verzwakt; zodat Hij, de Veiligheid zelf, gewond zou kunnen raken; zodat Hij, het Leven zelf, zou sterven. Om zulke vernederingen voor ons te doorstaan, om ons te bevrijden, onwaardige schepselen, koos Hij ervoor om de Zoon des mensen te worden, Hij die bestond als de Zoon van God voor alle eeuwen, zonder een begin. Hoewel Hij zelf geen kwaad had gedaan, onderwierp Hij Zich, om ons te redden, aan het kwade, hoewel wij, de ontvangers van zoveel goeds door Zijn handen, niets hadden gedaan om deze zegeningen te verdienen.'

Dat is die onbegrijpelijke liefde van God. Niet in woorden te vatten. Een liefde waarbij al onze liefde altijd verbleekt, zoals een kaarsvlammetje nauwelijks meer te zien is als de volle zon erop schijnt. Vandaag, op dit Kerstfeest, vieren we die liefde van God. De engel zegt het tegen de herders: 'Wees niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die voor heel het volk wezen zal, namelijk dat heden voor u in de stad van David de Zaligmaker geboren is, Hij is Christus, de Heer.'

4. Geef jezelf over aan deze liefde

Laat op dit Kerstfeest die liefde diep, diep, diep op je inwerken. We wensen elkaar graag mooie Kerstdagen, fijne Kerstdagen, goede Kerstdagen, gezegende Kerstdagen. Maar deze

Kerstdagen zijn pas écht Kerstdagen als je die liefde tot je hebt laten doordringen, als de liefde van God je hart heeft bereikt. Die liefde maakt van jou een ander mens, zoals de liefde van mijn schoondochter voor oude spullen van zo'n oud, smerig, gedeukt lampenkapje iets moois maakt. Die liefde van God verandert jou van binnenuit, door die liefde ontdek jij pas goed hoeveel waarde je hebt voor Hem, en ook voor anderen en voor jezelf. Die liefde geeft je leven een diepe glans. Het welbehagen van God, daardoor word je herboren.

Geef jezelf hélemaal over aan dat welbehagen van God, aan de liefde van Christus. Vertrouw je totaal toe aan Hem, belijd je zonden, bied Hem je leven aan, geef Hem je hart. En gá er dan ook voor, ga ervoor om God omgekeerd jóúw liefde te geven, ga ervoor om mensen te dienen in de naam van Jezus, ga ervoor om te strijden tegen de duivel en tegen de verleidingen van deze wereld, gá ervoor om het Evangelie door te geven, ga ervoor om de gemeente mee op te bouwen, ga ervoor om de weg te gaan die Jezus je wijst. Wees niet bang voor de toekomst. Ook als je dreigende wolken ziet hangen boven je leven, wees niet bang! Een God die zóveel van je houdt, een God die in jou Zijn welbehagen heeft, die laat je niet vallen! Hij laat je niet verdwalen. Hij houdt je vast, Hij zal je ondersteunen, Hij zal je Gids zijn. Maar dóé het wel: reageer op Zijn liefde. Reageer op Zijn welbehagen. Liefde zoekt altijd naar wederliefde, als je van iemand houdt, dan kijk je uit naar ieder berichtje van die ander, naar ieder woord, naar iedere blik van die ander. Reageer op Zijn liefde, laat je met God verzoenen. Daarvoor kwam Jezus, om de wereld met God te verzoenen. Dat is zo'n prachtig woord, 'verzoenen', daar zit het woord 'zoen' in.

En verzoening, daaraan hebben we allemaal behoefte. Diep in ons is er altijd een verlangen naar heelheid, een hunkering naar vrede, dat het goed is met God, dat het goed is met andere mensen, dat het goed is, ook in je eigen hart.

De schrijver Ernest Hemingway kreeg in 1954 de Nobelprijs voor Literatuur. Hij woonde een tijdlang in Spanje. In één van zijn boeken vertelt hij dat er een verhaal de ronde doet in Spanje over een zekere Paco. De naam Paco komt heel vaak voor in Spanje. Deze Paco is weggelopen bij zijn vader. Ze hebben ruzie gekregen en Paco dacht: 'Ik wil mijn vader nooit meer zien!' Maar zijn vader is radeloos. Hij zoekt zijn zoon overal in de straten van Madrid, maar hij kan hem nergens vinden. Ten einde raad gaat hij naar het kantoor van de plaatselijke krant, *El Liberal*, en hij laat een advertentie plaatsen. In de advertentie staat het volgende: 'Paco, kom komende dinsdag om twaalf uur 's middags naar Hotel Montana. Daar zal ik je zien. Ik heb je alles vergeven. Liefs, papa.'

De volgende dinsdag, als zijn vader naar Hotel Montana loopt, net voor het twaalf uur is, denkt hij: 'Wat is er hier aan de hand?' Wat blijkt? Op het plein voor het hotel staan 800 jonge mannen. Ze heten allemaal Paco, ze hebben allemaal die advertentie gelezen, ze hebben allemaal gedacht dat het op hen sloeg en ze zijn allemaal gekomen om zich te verzoenen met hun vader. Natuurlijk, het is maar een verhaal. Maar het is een tekenend verhaal. Het tekent de hunkering in ons hart, hunkering naar vrede, hunkering naar verzoening, hunkering naar een warme band met God en mensen. Hunkering naar liefde, naar een God die een welbehagen in ons heeft.

Laat deze Kerst een feest zijn van verwondering. Verwondering over die onbegrijpelijke liefde van God de Vader, verwondering over die verbazingwekkende liefde van God de Zoon, verwondering over de ultieme trouw van God de Heilige Geest, die blijft komen in je leven. Verwonder je maar over een God met een warm kloppend hart voor jou. Verwonder je maar over een God die je bemint. Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, reneveranloon@samaritaan.org